

הַלְבוֹת בְּלָאִים פָּרָק ט

א. הַמְרָכִיב זָכַר עַל נִקְבָּה שְׁאִינָה מִינּוּ בֵּין בְּהֶמָּה בֵּין בְּחִיָּה וּבְעוֹפּוֹת, וְאֶפְלוּ בְּמִינֵי חַיָּה שְׁבִים הָרִי זֶה לֹקָה מִן הַתּוֹרָה בְּכָל מָקוֹם, בֵּין בְּאֶרֶץ בֵּין בְּחוּצָה לְאֶרֶץ: שֶׁנֶּאֱמַר "בְּהֶמְתָּךְ לֹא-תִרְבִּיעַ כְּלָאִים" (ויקרא יט, ט). וְאַחַד בְּהֶמָּה חַיָּה וְעוֹף שָׁלוּ, אוֹ שְׁלַחְבְּרוּ. וְאִינוּ לֹקָה עַד שִׁיכְנִיס בִּידּוֹ, כְּמִכְחֹל בְּשׂוּפֶרֶת; אֲבָל אִם הָעֵלָם זֶה עַל זֶה בְּלִבָּד, אוֹ שְׁעוֹרָרָן בְּקוֹל מִכֵּין אוֹתוֹ מִכַּת מַרְדּוּת.

ב. מִתֵּר לְהַכְנִיס שְׁנֵי מִינִין, לְסַהֵר אֶחָד; וְאִם רָאָה אוֹתָם רָבְעוּ זֶה אֶת זֶה, אִינוּ זָקוּק לְהַפְרִישָׁן. וְאִסּוּר לְיִשְׂרָאֵל לִתֵּן בְּהֶמְתּוֹ לַגּוֹי לְהַרְבִּיעָה לוֹ.

ג. מִי שֶׁעָבַר וְהִרְכִּיב בְּהֶמְתּוֹ כְּלָאִים, הָרִי הַנוֹלָד מֵהֶם מִתֵּר בְּהֶנְאָה; וְאִם הָיָה מִין טְהוֹרָה עִם מִין טְהוֹרָה מִתֵּר בְּאֲכִילָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּתְבָּאָר בְּמֵאכְלוֹת אֲסוּרוֹת.

ד. שְׁנֵי מִינֵי בְּהֶמָּה אוֹ חַיָּה שְׁדוּמִין זֶה לָזֶה אֵף עַל פִּי שְׁמַתְעַבְרִין זֶה מִזֶּה, וְדוּמִין זֶה לָזֶה הוֹאִיל וְהֵם שְׁנֵי מִינִין, הָרִי אֵלּוּ כְּלָאִים וְאִסּוּר לְהַרְכִּיבָן. פִּיֶּצֶד: הַזָּאֵב עִם הַכֶּלֶב, וְהַכֶּלֶב הַכִּפְרִי עִם הַשּׁוּעַל, וְהַצִּבְאִים עִם הָעִזִּים, וְהַיְעֵלִים עִם הָרַחֲלִים, וְהַסּוֹס עִם הַפֶּרֶד, וְהַפֶּרֶד עִם הַחֲמוֹר, וְהַחֲמוֹר עִם הָעֶרּוּד אֵף עַל פִּי שְׁדוּמִין זֶה לָזֶה, הָרִי הֵן כְּלָאִים זֶה בָּזֶה.

ה. מִין שֵׁישׁ בּוֹ מִדְּבָרֵי יִשׁוּבִי, כְּגוֹן שׁוֹר הַכֹּהֵן עִם הַשּׁוֹר, וְהַרְמָן עִם הַסּוֹס מִתֵּר לְהַרְכִּיבָן זֶה עִם זֶה, מִפְּנֵי שֶׁהֵן מִין אֶחָד. אֲבָל אֹז עִם אֹז בָּר, כְּלָאִים זֶה עִם זֶה: שֶׁהָאֹז בִּיצִיּוֹ מִבְּפָנִים, וְאֹז הַכֹּהֵן בִּיצִיּוֹ מִבְּחוּץ מִכָּלל שֶׁהֵם שְׁנֵי מִינִין. וְהַכּוֹי כְּלָאִים עִם הַחִיָּה, וְעִם הַבְּהֶמָּה; וְאֵין לוֹקִין עָלָיו, מִפְּנֵי שֶׁהוּא סֶפֶק.

ו. הַיְלּוּדִים מִן הַכְּלָאִים אִם הָיוּ אֲמוּתִיהֶן מִין אֶחָד, מִתֵּר לְהַרְכִּיבָן זֶה עַל זֶה. וְאִם הָיוּ אֲמוּתִיהֶן מִשְׁנֵי מִינִין, אִסּוּר לְהַרְכִּיבָן זֶה עַל זֶה; וְאִם הִרְכִּיב, לֹקָה. וְכֵן אִם הִרְכִּיב זֶה הַנוֹלָד, אֶפְלוּ עַל מִין אִמּוֹ לֹקָה.

ז. פִּיֶּצֶד: פֶּרֶד שֶׁאִמּוֹ חֲמוֹר מִתֵּר לְהַרְכִּיבּוֹ עַל פֶּרֶדָה שֶׁאִמָּה חֲמוֹר, וְאִסּוּר לְהַרְכִּיבּוֹ אֶפְלוּ עַל חֲמוֹר; אֲבָל פֶּרֶד שֶׁאִמּוֹ סוֹס, אִסּוּר לְהַרְכִּיבּוֹ עַל פֶּרֶדָה שֶׁאִמָּה חֲמוֹר. וְכֵן כָּל פִּיּוּצָא בָּזֶה. לְפִיכָף הַרוּצָה לְהַרְכִּיב פֶּרֶד עַל פֶּרֶדָה, אוֹ לְמִשָּׁךְ בְּשִׁתֵּי פֶרֶדוֹת בּוֹדֵק בְּסִמְנֵי אֲזָנִים וְזָנָב וְקוֹל: אִם דּוּמִין זֶה לָזֶה בִּידּוּעַ שֶׁאִמָּן מִמֵּין אֶחָד, וּמִתְרִין.

ח. כָּל הָעוֹשֶׂה מְלֶאכָה בְּשְׁנֵי מִינֵי בְּהֶמָּה אוֹ חַיָּה כְּאַחַד, וְהָיָה אֶחָד מֵהֶן מִין טְהוֹרָה, וְהַשְּׁנִי מִין טְמֵאָה הָרִי זֶה לֹקָה בְּכָל מָקוֹם, שֶׁנֶּאֱמַר "לֹא-תִחַרֵּשׁ בְּשׁוֹר-וּבַחֲמוֹר, יַחְדּוֹ" (דברים כב, י). אֶחָד הַחֲוֹרֵשׁ, אוֹ הַזּוֹרֵעַ, אוֹ הַמוֹשֵׁךְ בָּהֶן עֲגָלָה אוֹ אֶבֶן כְּאַחַד, וְאֶפְלוּ מִשְׁכֵּן כְּאַחַד אוֹ הִנְהִיגָן כְּאַחַד, וְאֶפְלוּ בְּקוֹל לֹקָה, שֶׁנֶּאֱמַר "יַחְדּוֹ", מִכָּל מָקוֹם; אֲבָל הַמְּזוּגָן, פְּטוּר עַד שִׁימְשֹׁךְ אוֹ יִנְהִיג.

ט. וְאַחַד שׁוֹר וְחֲמוֹר, וְאַחַד כָּל שְׁנֵי מִינִין שֶׁאֶחָד טְמֵא וְאַחַד טְהוֹר בֵּין בְּהֶמָּה עִם בְּהֶמָּה, כַּחֲזִיר עִם הַכֶּבֶשׂ, אוֹ חַיָּה עִם חַיָּה, כִּיחֲמוֹר עִם הַפִּיל, אוֹ חַיָּה עִם בְּהֶמָּה, כְּכֶלֶב עִם הָעִז אוֹ צִבִּי עִם הַחֲזִיר, וְכִיּוּצָא בָּהֶם עַל כָּל אֵלּוּ, לֹקָה מִן הַתּוֹרָה: שֶׁהַחִיָּה

בְּכָל־לַבְהֶמָּה הַיָּא, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ בְּמֵאֲכָלוֹת אֲסוּרוֹת. אֲבָל מִדְּבָרֵי סוּפְרִים כָּל שְׁנֵי מִיָּנִין שֶׁהֵן כְּלָאִים בְּהִרְבָּעָה, אֲסוּרִים לְחֹרֶשׁ בִּהְיֶה כְּאַחַד וְלִמְשֹׁךְ אוֹתָן וּלְהִנְהִיגָן; וְאִם עָשָׂה בִּהְיֶה מְלָאכָה כְּאַחַד, אוֹ מְשֹׁךְ, אוֹ הִנְהִיג מִכֵּין אוֹתוֹ מִכַּת מְרֻדוֹת. וְאֲסוּר לְהִנְהִיג בְּהֶמָּה מִן הַיִּבְשָׁה עִם חֵיהָ שְׁבִיִּים, כְּגוֹן עֹז עִם שְׂבוּט; וְאִם עָשָׂה, פְּטוּר.

י. עֲגָלָה שֶׁהָיָה מוֹשְׁכִין אוֹתָהּ כְּלָאִים הַיּוֹשֵׁב בְּעֲגָלָה לִזְקָה, וְאִף עַל פִּי שֶׁלֹּא הִנְהִיג: שִׁישִׁיבָתוֹ גּוֹרֶמֶת לְבִהְמָה שֶׁתִּמְשֹׁךְ הָעֲגָלָה. וְכֵן אִם הָיָה אֶחָד יוֹשֵׁב בְּעֲגָלָה, וְאַחַד מִנְהִיג שְׁנִיָּהֶן לִזְקָן; וְאִפְלוּ מֵאֶה שֶׁהִנְהִיגוּ כְּלָאִים כְּאַחַד, כֻּלָּן לִזְקָן.

יא. מִתֵּר לַעֲשׂוֹת מְלָאכָה בְּאָדָם וּבִהְמָה אוֹ חֵיהָ כְּאַחַד כְּגוֹן אָדָם שֶׁחֹרֵשׁ עִם הַשּׁוֹר, אוֹ מוֹשֵׁךְ עֲגָלָה עִם הַחֲמוֹר, וְכִיּוֹצֵא בָּזֶה: שֶׁנֶּאֱמָר "בְּשׁוֹר-וּבַחֲמֹר, יַחֲדוּ" (דְּבָרִים כב,י), לֹא בְּאָדָם וַחֲמוֹר אוֹ בְּאָדָם וְשׁוֹר.

יב. בְּהֵמַת פְּסוּלֵי הַמִּקְדָּשִׁין אִף עַל פִּי שֶׁהָיָה גּוֹף אֶחָד, הַכְּתוּב עָשָׂה אוֹתָהּ כְּשְׁנֵי גּוֹפִין, מִפְּנֵי שֶׁהִיתָה קֹדֶשׁ, נַעֲשֶׂת כְּקֹדֶשׁ וַחֲלֵ מְעַרְבִין זֶה בָּזֶה; וְנִמְצְאָת בְּהֶמָּה זֹה, כְּבִהְמָה טְמֵאָה עִם הַטְּהוֹרָה הַמְעַרְבִין כְּאַחַד הָרִי הוּא אוֹמֵר "וְאִם, כָּל-בְּהֶמָּה טְמֵאָה, אֲשֶׁר לֹא-יִקְרִיבוּ מִמֶּנָּה קִרְבָּן, לַה'" (ויקרא כז,יא), מִפִּי הַשְּׁמוּעָה לְמִדּוֹ שֶׁאֵינּוּ מְדַבֵּר אֵלָּא בַּפְּסוּלֵי הַמִּקְדָּשִׁין. לְפִיכָךְ הַחֹרֵשׁ בְּשׁוֹר פְּסוּלֵי הַמִּקְדָּשִׁין, אוֹ הַמְרַבֵּיעַ בּוֹ הָרִי זֶה לִזְקָה מְשׁוּם כְּלָאִים; וְאֲסוּר זֶה, מִדְּבָרֵי קְבָלָה.